

## **SIBELIUS-LUKION ERITYISTEHTÄVÄN MUKAISET ENSIMMÄISEN OPINTOVUODEN MUSIIKKIKURSSIT JA VALINTAOHJEET**

Lue ohjeet ja kurssikuvaukset ennen musiikkikurssien valintaa ainevalintalomakkeesta.

### **MUSIIKKIOPINNOT**

Musiikkilinjalainen suorittaa lukioaikana valtakunnallisen musiikkikurssin lisäksi vähintään 12 erityistehtävän mukaista musiikkikurssia.

Opiskelija, joka suorittaa vähintään 12 kurssia erityisen tehtävän mukaisia kursseja, on oikeutettu vähentämään enintään 8 valtakunnallisesti pakollista kurssia. Opiskelijan tulee kuitenkin suorittaa vähintään puolet pakollisen oppiaineen pakollisista kursseista. Opiskelija ei voi osallistua niiden aineiden yo-kirjoituksiin, joista hän ei ole suorittanut kaikkia pakollisia kursseja. Äidinkieli (tai S2) on yo-kirjoituksissa pakollinen aine, joten sen kaikki pakolliset kurssit suoritettava

Ensimmäisenä vuonna opiskellaan valtakunnallisen minä ja musiikki- kurssin lisäksi musiikki ja kulttuuri- kurssit 1 ja 2.

Muut musiikkikurssit voit valita vapaasti teoriaopinnoista, yhteismusisoinnista ja soitin- tai lauluopinnoista. Toivomme jokaisen musiikkilinjalaisen suorittavan lukioaikana vähintään kaksi yhteismusisointikurssia. Suositeltava musiikin kurssimäärä ensimmäiselle opintovuodelle on 4-8 kurssia.

Ota valintoja tehdessäsi huomioon mahdollisten musiikkiopisto-opintojen ja muiden harrastusten vaatima aika. Kaikkiin musiikkikursseihin sisältyy itsenäistä harjoittelua ja muita tehtäviä.

### **OPINNOT MUSIIKKIOPISTOSSA, KONSERVATORIOSSA, SIBELIUS-AKATEMIAN NUORISO-OSASTOLLA**

Voit halutessasi lukea hyväksi korkeintaan kuusi musiikkikurssia seuraavista musiikkioppilaitoksissa lukioaikana suoritettavista opinnoista: Soitin- ja lauluopetus, musiikin teoria ja säveltapailu, musiikkiteknologia ja sävellys ja sovitus. Rastita valintakortista opetus musiikkioppilaitoksessa, jos teet tämän valinnan. On tyypillistä, että opiskelija lukee hyväksi musiikkiopiston soitin- tai lauluopinnot tai teoriaopinnot jos vastaavia kursseja ei ole tarjolla koulun opetussuunnitelmassa. Teoriaopinnoista voi lukea hyväksi minkä tahansa lukuvuoden aikana opiskeltavan teoriakurssin.

#### **Jos luet hyväksi jonkin oppiaineen, et voi valita samaa kurssia lukiosta.**

Esimerkki: Musiikkiopiston pääaineesi on sellonsoitto ja haluat lukea hyväksi nämä kurssit lukion soitinopetuksen pitkän oppimäärän kursseiksi. Kun teet näin, et voi valita lukiossa esim. pitkän oppimäärän laulutunteja.

Produktiokurssit ja vanhojen tanssiorkesterikurssi valitaan lukuvuoden aikana.

## MUSIIKINOPETUS LUKUJÄRJESTYKSESSÄ

**Kurssitarjotinaineet:** Musiikki ja kulttuuri, musiikin teoria ja säveltapailu, musiikkiteknologia, osa sävellys ja sovitus- ryhmistä.

**Muiden musiikkikurssien opetus** tapahtuu taidepalkissa, hyppytunneilla, vapaina aamutunteina tai koulupäivän jälkeen opetusryhmien kanssa jokaiseen jaksoon erikseen sovittavina aikoina.

## KURSSIKUVAUKSET

**tarkemmat kuvaukset ovat luettavissa Sibelius-lukion opetussuunnitelmasta.**

### MUSIIKKI JA KULTTUURI (MuKu) Ensimmäisenä opintovuonna suoritetaan kurssit 1 ja 2

Musiikki ja kulttuuri – kurssit muodostavat käytännön musisoimista tukevan yleissivistävän, eheyttävän kokonaisuuden. Ne auttavat hahmottamaan eri musiikkikulttuurien ja aikakausien luonnetta ja käytäntöjä sekä niiden kehitykseen vaikuttaneita materiaalisia, sosiaalisia ja poliittisia tekijöitä. Oppimalla tuntemaan keskeisiä ilmiöitä ja käsitteitä, opiskelija harjaantuu muodostamaan omia arvojaan ja arvostelmiaan erilaisista musiikeista. Tietopainotteista opiskelua täydennetään toiminnallisuudella hyödyntäen opiskelijoiden musiikillisia taitoja ja ajankohtaista taidetarjontaa.

### MUSIIKIN TEORIA JA SÄVELTAPAILU (MTS)

Musiikin teorian ja säveltapailun kurssit antavat perustiedot ja -taidot musiikin peruskäsitteissä, nuotinlukemisessa ja kirjoittamisessa, kuuntelemisessa ja analysoimisessa. Kurssit tukevat sekä länsimaisen taidemusiikin että afroamerikkalaisen musiikin yleistä opiskelua ja käytännön musisointia.

Musiikin teorian ja säveltapailun kurssit 1 ja 2 muodostavat kokonaisuuden, valitse molemmat kurssit. Opetus etenee alkeista 3/3 tasolle ja vastaa ensisijaisesti musiikkioppilaitosten länsimaisen taidemusiikin teorian ja säveltapailun peruskurssivaatimuksia.

### MUSIIKKITEKNOLOGIA (MuTe)

Musiikkiteknologian kurssien tavoitteena on tehdä tutuksi musiikin tekemisessä tarvittavaa teknologiaa ja perehdyttää sen hyödyntämismahdollisuuksiin.

#### **MuTe1:**

Tavoitteena on, että opiskelija oppii äänentoistossa ja äänityksessä tarvittavia tekniikoita, terminologiaa sekä käytäntöä, hallitsee yhtyeäänentoistolaitteiston peruskäytön ja osaa käyttää koulunopetusluokkien musiikkivälineistöä sekä äänentoistolaitteistoa itsenäisesti sekä tehdä pienimuotoisia stereotallenteita. Kurssilla luodaan myös lyhyt katsaus nuotinkirjoitusohjelman käyttöön.

**MuTe2:**

Tavoitteena on, että opiskelija hallitsee moniraitaäänityksen ja miksauksen perusteet. Kurssilla perehdytään tietokoneen ja musiikkiohjelmien käyttöön äänitystyössä, erilaisiin mikrofoni-tekniikoihin, tärkeimpien efekti- ja prosessointiliitännäisten käyttöön, äänen editointiin ja miksaukseen. Kurssin aikana äänitetään ja miksataan yksi kappale, lopputyönä opiskelijat tekevät äänitteen itsenäisesti tai parityönä. Kurssin voi suorittaa 1. opintovuonna jos 2. vuositasen ryhmässä on tilaa.

**SÄVELLYS JA SOVITUS (SäSo)**

Sävellys ja sovituskurssien tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiuksia ja ideoita omien sävellysten toteuttamiseen.

**SäSo1:**

Tavoitteena on, että opiskelija oppii laulunkirjoittamisen perusteita (songwriting) ja saa kokonaiskuvan laulunkirjoittamisesta vaadittavista taidoista ja tiedoista sekä tietoa oman jatkokehityksensä kannalta keskeisistä oppimateriaaleista.

**SäSo2:**

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii itsenäiseen ja omaehtoiseen työskentelyyn sekä ongelmanratkaisuun, hyödyntämään yhä paremmin oppimiaan tekniikoita ja käytäntöjä omassa työskentelyssään, saa kokonaiskuvan säveltämisestä ja sovittamisesta vaadittavista taidoista ja tiedoista sekä saa tietoa oman jatkokehityksensä kannalta keskeisistä oppimateriaaleista ja opiskelupaikoista.

**YHTEISMUSISOINTI (Ym)**

opetus sijoitetaan pääsääntöisesti taidepalkkiin (kiertotunti 8 tiistai-aiamuna 8.15 - 11 ja keskiviikkona 14.50 alkaen) sekä koulupäivän jälkeen oleviin aikoihin. Ryhmien harjoitusajat ovat osittain päällekkäisiä. Voit valita kuoron ja sinfoniaorkesterin lisäksi **yhden** seuraavista yhteismusisointikokoonpanoista: Kamarimusiikki, lauluyhtye, kansanmusiikki, rockyhtye, jazzyhtye. Yhteismusisointiopinnot valitaan vuodeksi kerrallaan.

**Kuoro (YmKuo)**

Koulussa toimii tyttökuoro, kamarikuoro ja sekakuoro. Kuoron valinnat oppilaat jaetaan eri kuoroihin äänellisten valmiuksien mukaan.

Kurssien tavoitteena on kehittää tervettä äänenkäyttöä, moniäänisen laulamisen ja musiikin omaksumisen valmiuksia sekä kuuntelu-, vuorovaikutus- ja ilmaisutaitoja. Kurseilla harjoitellaan laulutekniikkaa ja monipuolista ja -tyylistä kuoro-ohjelmistoa sekä valmistellaan konsertteja ja muita esiintymistilaisuuksia. Kuorot tekevät yhteistyötä keskenään ja koulun ulkopuolisten kuorojen kanssa.

**Orkesteri (YmOr)**

Sinfoniaorkesterissa kehitetään yhteissoittovalmiuksia osallistumalla harjoituksiin, konsertteihin ja

koulun juhliin sekä muihin tilaisuuksiin.

Keskeisen ohjelmiston muodostavat orkestereille sekä orkesterille ja solistille sävelletty kansallisromanttinen musiikki, suomalainen musiikki sekä uusi orkesterimusiikki.

### **Kamarimusiikki (YmKm)**

Kamarimusiikkiopetuksessa perehdytään eri aikakausien kamarimusiikkikirjallisuuteen ja esityskäytäntöihin, harjoitellaan sovitusten tekemistä omalle kokoonpanolle ja perehdytään improvisointiin.

Opintojen aikana harjoitetaan esiintymisvalmiuksia, esiintymistilanteeseen valmistautumista, sekä mahdollisuuksien mukaan pienimuotoisen esityksen ja suuremman konserttitilanteen kokonaisvaltaista suunnittelua erilaisiin konserttitiloihin ja erilaisille kohderyhmille.

Kamarimusiikkikokoonpanot voivat vaihdella jaksoittain. Ryhmät ovat pääosin trioja tai suurempia kokoonpanoja. Pianisteilla on mahdollisuus suorittaa osa kamarimusiikkiopinnoista koulun instrumentalistien tai laulajien säestystehtävissä.

### **Kansanmusiikkiyhtye (YmKn)**

Kansanmusiikkiyhtyeissä tutustutaan niin kotimaan kuin valikoivasti myös maailman etniseen musiikkiin yhdessä soittamalla. Kurssien aikana perehdytään erilaisiin mahdollisuuksiin soitintaa, sovittaa ja säveltää musiikkia erilaisille yhtyeille, sekä harjoitellaan improvisointitaitoja.

### **Jazzyhtye (YmJa)**

Jazzyhtyeissä tutustutaan jazzrytmiikan, harmonian ja improvisaation perusteisiin. Kurssien aikana perehdytään jazzmusiikin estetiikkaan ja yhtyetyöskentelyyn, sekä aktiiviseen kuunteluun.

### **Rockyhtye (YmRo)**

Rockyhtyeissä tutustutaan afroamerikkalaisen musiikin eri tyyleihin yhdessä soittamalla. Kurssien aikana opetellaan omaksumaan sekä kirjoitettua että soivaa materiaalia, opetellaan transkription tekemisen perusteita ja koulun bänditilojen laitteiston käyttöä.

### **Lauluyhtye (YmLa)**

Lauluyhtyeessä kehitetään opiskelijan äänen hallintaa ja eri tyylien tuntemusta sekä vokaaliryhmässä toimimisen periaatteita. Musiikkia opetellaan omaksumaan niin korvakuulolta kuin nuottien avulla.

## **SOITIN- JA LAULUOPINNOT**

Voit valita yhden pitkän ja yhden lyhyen oppimäärän lukuvuodessa. Et voi kuitenkaan valita kahta soitinta tai kahta laulukurssia pitkäksi ja lyhyeksi oppimääräksi. Kurssit valitaan lukuvuodeksi kerrallaan. Alustavat valinnat vahvistetaan elokuussa.

**Pitkä oppimäärä = kaksi kurssia lukuvuodessa, lyhyt oppimäärä = 1 kurssi lukuvuodessa**

## **LAULU (PLa/LLa)**

Laulun opiskelu tarjoaa mahdollisuuden erilaisiin äänenkäyttö- ja laulutyyliin tutustumiseen ja taitojen syventämiseen sekä vasta-alkajille että kokeneemmille laulajille. Kurssit valitaan lukuvuodeksi kerrallaan.

Kursseilla perehdytään mm. äänenkäytön perusteisiin esim. hengitystekniikkaan, syvennyttään eriä äänenkäyttötieteisiin, kehitetään oman äänen hallintaa ja tuntemusta, vapaata ilmaisua ja tulkintaa. Konsertit ja matineat kuuluvat kurssien sisältöihin.

### **Laulun perusteet (PLaPe/ LLaPe)**

Vasta-alkajille suunnattu ensisijaisesti äänenmuodostukseen keskittyvä kurssi.

### **Pop- ja jazzlaulu (PLaPj / LLaAPj)**

Äänenkäyttötieteet ja ohjelmistopainotus afroamerikkalaisessa musiikissa (mm. pop, rock, jazz).

### **Klassinen laulu (PLaKI/LLaKI)**

Äänenkäyttötieteet ja ohjelmistopainotus klassisessa musiikissa (mm. kansanlaulut, vokaliisit, liedit, aariat, musikaalisävelmät.)

## **SOITINOPETUS (PSo/LSo)**

Soitinopetuksen tavoitteena on kehittää opiskelijan musiikillista ajattelua, instrumentin soittoteknistä hallintaa ja ohjelmiston tuntemusta niin, että opiskelija syventää kykyään luovaan ilmaisuun musiikin keinoin sekä yksilönä että ryhmässä.

Kurssin lähtökohtana ovat opiskelijan oma lähtötaso instrumentissa ja toiveet ohjelmiston suhteen.

Voit valita seuraavien soittimien opintoja: Piano, vapaa säestys (piano), sähkökitara, vapaa säestys (kitara) ja huilu.

### **Vapaa säestys, piano**

Tunneilla heittäytytään improvisoinnin, soituihin ja harmonioihin tutustumisen sekä erityylisten komppien opettelun kautta luovan ja oma-aloitteisen vapaasäestyksen maailmaan.

### **Vapaa säestys, kitara**

Kurssilla perehdytään kitaran käyttöön säestyssoittimena: Kolmi- ja nelisointujen tuottamisen, erilaisiin komppaustyyliin, soinnuttamiseen ja improvisoinnin alkeisiin. Ohjelmiston valinnassa painotetaan opiskelijoiden omia toiveita.

Kurssilla voit käyttää akustista (nylon- tai teräskielinen) tai sähkökitaraa.